

12. května je Mezinárodní den sester

Ve světě se slaví již téměř 50 let

Psal se 12. květen 1820. V italské Florencii se do vzdělané a vlivné anglické šlechtické rodiny Nightingalových narodila druhá dcera. Dostala jméno Florence. O pár let později se Florence Nightingalová díky svému silnému sociálnímu citění, píli a odhodlání stala nejvýznamnější sestrou v historii světového ošetřovatelství. Zcela zásadně totiž na celém světě ovlivnila zdravotní péči 19. a 20. století. Na její počest si proto v den jejího narození každoročně připomínáme Mezinárodní den sester. Zatímco po celém světě se tento den slaví již od 70. let 20. století, v České republice se tato tradice ujala teprve ve druhé polovině 90. let.

Florence Nightingalová vzorem pro Anglii a celý svět

Atmosféra 19. století nebyla pro zdravotní sestry příznivá. Práce ošetřovatelky nebyla považována za přijatelnou pro ženy, pacienty ošetřovali převážně muži. Navíc tehdy nebylo zvykem, aby vzdělané ženy z lepších rodin pracovaly. Florence Nightingalová se však vzepřela rodině i společenským konvencím, a stala se profesionální ošetřovatelkou. Úctu a respekt si získala během Krymské války, kdy zorganizovala a vedla skupinu sester pečujících o raněné britské vojáky ve vojenské nemocnici. Díky tvrdé práci a novým způsobům péče o nemocné a raněné se jí podařilo snížit úmrtnost ze 40 % na 2 %. V roce 1860 založila v Anglii první ošetřovatelskou školu, napsala přes 200 knih, článků a více jak 12 000 textů týkajících se principů profesionálního ošetřovatelství. Bojovala za práva pacientů, zasloužila se o zlepšení péče a podmínek v nemocnicích a významně přispěla ke zvýšení prestiže povolání zdravotní sestry.

Z historie českého ošetřovatelství

Počátky českého ošetřovatelství sice sahají již do 10. století, kdy vznikaly první hospice a náboženské řády zřizovaly první špitály, avšak tehdejší ošetřovatelství poskytovalo laickou službu a bylo prováděno bez odborného vzdělání. V Čechách se první ošetřovatelské školy po vzoru Nightingalové otevřely až v letech 1874 a 1916 a jejich absolventky byly průkopnicemi ošetřovatelského vzdělávání u nás. O dva roky později byla v Praze zřízena vyšší sociální škola, která v rámci jednoletého studia připravovala sociální pracovníky (později diplomované sestry) pro samostatnou práci v terénu. Rozvoj zdravotnického školství v dalších letech přerušila válka, a sestry se mohly začít znovu vzdělávat až po roce 1945. Nová éra českého ošetřovatelství se datuje od roku 1989, kdy se ošetřovatelství z hlediska vzdělávání, praxe a legislativy transformovalo a zdravotní sestry od té doby mají daleko větší možnosti rozvoje a výkonu práce než dříve.

Sestry v roce 2016 jako hybná síla změn

Zdravotní sestry představují v léčbě pacientů nezastupitelný prvek. Jsou přítomny nejen při zrodu nového života, pomáhají zmírňovat utrpení pacientů, ale mnohdy je doprovázejí i při cestě poslední. Jsou nejen zručné a obětavé, ale také vzdělané a empatické. Ocenit jejich práci je tedy více než na místě.

Při příležitosti oslav Mezinárodního dne sester vyhláší od roku 1988 Mezinárodní rada sester (ICN) každoročně klíčová témata v oblasti ošetrovatelství a upozorňuje na celosvětové problémy. V roce 2016 se diskuze povede nad tématem "**Sestry: Hybná síla změn, zvyšování odolnosti zdravotnických systémů**".

„Materiály od Mezinárodní rady sester jsou rozesílány profesním organizacím více než 160 členských států. Slouží všem sestřím a manažerkám v oboru ošetrovatelství ke vzdělávání a praktikování jejich myšlenek. Po celý rok se v dané oblasti vzdělávají, věnují se prevenci a nové poznatky pak uplatňují ve své praxi a šíří je dál,“ říká Martina Šochmanová, prezidentka České asociace sester (ČAS).

Česká asociace sester tento den oslaví slavnostním večerem v Divadle na Vinohradech v Praze. Součástí večera bude i udělení cen Florence Nightingalové ve čtyřech kategoriích: za celoživotní dílo, za rozvoj ošetrovatelství, za rozvoj České asociace sester a za rozvoj oboru. Ocenění uděluje každoročně Česká asociace sester spolu s odborným časopisem Florence.

Všem sestřím v České republice posílá k jejich svátku jménem svým i jménem Nadace Vize 97 osobní blahopřání i **paní Dagmar Havlová:**

„Vážené zdravotní sestry, asistentky i asistenti, vážený zdravotní personále,

při příležitosti Mezinárodního dne sester si dnes všichni připomínáme důležitost a nepostradatelnost Vaší profese. Také já se připojuji k přáním, pozdravům a poděkováním, které byste si zasloužily slyšet každý den.

Nesmírně si vážím Vaší nelehké obětavé práce, kterou jsem měla možnost důkladně poznat v situacích, které pro mě byly často velmi těžké. V běhu všedních dnů se Vám možná zdá, že to, co děláte, už je jen úmorná rutinní dřina. Ráda bych Vás ujistila a připomněla Vám, že kromě té úmorné rutinní dřiny má Vaše práce na rozdíl od většiny jiných prací hluboký lidský smysl a velký étos.

Dovolte mi, abych Vám všem touto cestou ze srdce poděkovala.“

Vaše Dagmar Havlová

Česká asociace sester je největší odborná profesní organizace sester a jiných odborných pracovníků. Tato nepolitická, nezisková organizace s právní subjektivitou hájí pozici profese sester v českém zdravotnictví. Je otevřena pro všechny sestry a ostatní nelékaře působící v resortu zdravotnictví, sociální péče, školství a ve všech oblastech soukromého, nebo jiného podnikání bez ohledu na národnost, nebo náboženské vyznání s působností po celé České republice. Základním posláním České asociace sester je, aby profese nelékařů měla celospolečenské uznání, přijatelné pracovní podmínky i adekvátní finanční ohodnocení.

KONTAKT:

Kateřina Jíchová

email: katerina.jichova@allmedia4u.cz

M: +420 603 280 300